ئۇزۇن مىزار گېزىتى

44 - سان

«تۇرپان» ژۇرنىلى قەلەمكەشلەر ئۇنۇۋېرسال گېزىتى

خەۋەرلەر

1. 20-، 21-، 22-مارت كۈنلىرى تۇرپان ۋىلايەتلىك ئەدەبىيات- سەنئەت چىلەر بىرلەشمىسى ۋە يازغۇچىلار جەمئىيتىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن پىچان ناھىيەسىنىڭ دېغار يېزىسى كارىزكۆل كەنتىدە، تۇرپان شەھىرىنىڭ ئايدىڭكۆل يېزىسىدىكى قەلەمكەش ئۆمەرجان ئولما- يىتنىڭ چوڭ ئۆيىدە، توقسۇن ناھىيە- سىنىڭ شا يېزا سېرىق جىلغا كەنتىدىكى ئەدەبىياتسۇيەر ماخمۇت ھاجىمنىڭ ئۆ- رۈكلۈك بېغىدا ئايرىم- ئايرىم ھالدا نوروز پائالىيەتلىرى ئۆتكۈزۈلدى. پائا- لىيەتلەرگە تۇرپان ۋىلايەتلىك ئەدەبى- يات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەئە- سى ما تىڭباۋ، مۇئاۋىن رەئىسى، يازغۇ- چىلار جەمئىيتىنىڭ رەئىسى، «تۇر- پان»ژۇرنىلىنىڭ باش مۇھەررىرى ئۆ- مەرجان سىدىق، يازغۇچىلار جەمئىيىتە- نىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن دىلشات قېيۇم نۇر، ھەببۇللا رەجەپ، ئۆمەر ئابدۇللا ئەقۇت باشچىلىقىدىكى ئەدەپ- لەر، قەلەمكەشلەر، ئەدەبىيات- سەنئەت- چىلەر بىرلەشمىسگە قاراشلىق مۇزىكانت- لار، ئۇسسۇلچىلار، رەسساملار، خەتتات- لار، خەلق ئېغىز ئەدەبىيات جەمئىيىتى قاتارلىق جەمئىيەتلەرنىڭ ئەزالىرى، دېھقان قېرىنداشلار قاتناشتى.

پائالىيەتلەردە نوروز ئاشلىرى ئېتىل- دى، نوروزنىڭ ئەھمىيىتى، خاسىيىتى سۆزلەندى، شائىر، ئەدىپلەر نوروزلۇق مۇشائىرلەرنى ئوقۇدى، نەسرىلەرنى دىكلاماتسىيە قىلدى. سەنئەتكارلار سەرخىل نومۇرلارنى ئورۇندىدى، قىزغىن ئەدەبىي سۆھبەتلەر بولۇندى. بۇ پائالىيەتلەر دېھقانلارنىڭ مەنىۋي تۇرمۇشىنى بېيىتىش، ئىناقلىق قارىشىنى كۈچەيتىش، باھاردىكي ئەمگەك قىزغىن- لىقغا ئىلھام بېرىش جەھەتلەردە مۇھىم رول ئويناندى.

2. 26-مارت كۈنى تۇرپان ۋىلايەت- لىك ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى 221-تۇەن مەيدان بىلەن بىرلىشىپ، «شىنجاڭدىكى تۇنجى باھار- نى ئىزدەش 3-قېتىملىق چېچەك سەيلە- سى پائالىيىتى ۋە شەرقىي شىنجاڭدىكى ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىلرد- نىڭ كېڭىشى يىغىنى»ئۆتكۈزدى. پائا- لىيەتكە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونۇ- لۇق ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمە- سىنىڭ، يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ مۇئا- ۋىن رەئىسى غەيرەت ئاسىم، تۇرپان ۋد- لايەتلىك پارتكومنىڭ ھەيئىتى، تەشۋد- قات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جاۋ ۋېنچۈەن، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى لى جۈنجۇن، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئىسھاق، شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتى- دىن ئەيىو ياقۇپ، ئۇرۇمچى، سانجى ئە- دەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىلرىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە تۇرپان ۋىلايەتلىك ئە- دەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسگە قا- راشلىق 10 جەمئىيەتنىڭ ھەر مىللەتتىن بولغان ئەزالىرىدىن بولۇپ 100 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى. پائالىيەتتە ئالدى بىلەن سەرخىل نومۇرلار ئورۇندالدى، 221-تۇەندىكى ئۆرۈك چېچەكى بازىسى ئېكسكۇرسىيە قىلىندى. چۈشتىن باشلاپ ۋىلايەتلىك ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ يارغولدىكى ئىجادىيەت بازىسىدا سۆھبەت، كېڭەش ۋە ئەدەبىيات- سەنئەت پائالىيەتلە- رى ئۆتكۈزۈلدى.

3. يېقىندا، پىچان ناھىيەسىنىڭ دېغار يېزىسىدىكى يەرلىك تەزكىرە ۋە يەر ناملىرى تەتقىقاتچىسى بەكرى ئىبرا- ھىم چاپشىنىڭ «ئۇيغۇر لەقەملىرى ھەق- قىدە دەسلەپكى ئىزدىنىش» ناملىق كىتا- بى شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى، شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى تەرىپە- دىن نەشر قىلىندى. ئاپتور ئىلگىرى «شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر تەتقىقاتى»، «تۇرپانشۇناسلىق تەتقىقاتى»، «شىنجاڭ تەزكىرىچىلىكى» قاتارلىق مەتبۇئاتلاردا تەتقىقات قىممىتى بىرقەدەر زور بولغان ماقالىلەرنى ئېلان قىلىپ ئۇ- قۇرمەنلەرنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان. ئاپتورنىڭ كۆپ يىل جاپالىق ئىزدىنىش ئارقىلىق 71 ياشقا كىرگەندە «ئۇيغۇر لەقەملىرى ھەققىدە دەسلەپكى ئىزدىنىش» ناملىق ئەسەرنى رويابقا چە- قارغانلىقى كىشىنى تەسىرلەندۇرۇدۇ.

4. 22-ئاپرىل كۈنى تۇرپان شەھە- رىدە ئابدۇراخمان ئابدۇللا قاتارلىق پېشقەدەم ئەدىپلەرنىڭ تەشكىللىشى بىلەن مەرھۇم مائارىپچى، شائىر، ئەدىپ، جامائەت ئەربابى رىشىت مەخسۇت ۋاپاتىنىڭ 15 يىللىقى مۇناسە- ۋىتى بىلەن چاي سۆھبىتى ئۆتكۈزۈلدى. سۆھبەتكە تۇرپاندىكى پېشقەدەم ئەدىپ، زىيالىيلار، مائارىپچىلار، رىشىت مەخ- سۇتنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرى بولۇپ 20 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشىپ، رىشىت مەخسۇتنىڭ ئىجادىيەت، تۆھپىلىرى، پە- زىلەت، خىسلەتلىرى ھەققىدە سۆھبەت ئېلىپ بارىدى، مەرھۇمنى چوڭقۇر سېغە- نىش ئىلكىدە ياد ئەتتى.

5. 4-ئايدا تۇرپان ۋىلايەتلىك ئىت- تىپاق كومىتېتى، ۋىلايەتلىك ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن «ۋەتەن باغرىدا- شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىغا مەدھىيە» شېئىر ئىجادىيىتى ۋە دىكلماتسىيە مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈل- دى. مۇسابىقە ئۇيغۇر، خەنزۇ تىلى گۇ- رۇپپىسى بويىچە تەشكىللىنىپ، 60 پار- چىغا يېقىن ئەسەر قوبۇل قىلىندى. ئىجا- دىيەت مۇسابىقىسىنىڭ ئۇيغۇر تىلى گۇ- رۇپپىسىدا تۇرغۇن جالالدىننىڭ «ۋەتەن مەدھىيەسى» ناملىق شېئىرى 1-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئابدۇخالىق ئابلىمىتنىڭ شېئىرى 2-دەرىجىلىك مۇكا- پاتقا، قاھارجان تاھىر، ئەركىن مۇھەم- مەت خاقانلارنىڭ شېئىرى 3-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، باھارگۈل زىيادۇن، ئابدۇ- رېھىم ئابدۇراخمان، ئاينىساگۈل ھەب- بۇللالارنىڭ شېئىرلىرى مۇنەۋەر ئەسەر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

6. يېقىندا شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى ئىلھام سەدۇللانىڭ «سايكارىز» ناملىق رومانىنى نەشر قىلىپ تارقاتتى. ئىلھام سەدۇللا ۋىلايەتلىك پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ، تۇرپان ۋىلا- يەتلىك يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى بولۇپ، ئىلگىرى تەرجىمە كىتابلىرى، كۆپلىگەن ھېكايىلىرى نەشر ۋە ئېلان قىلىنغان.

7. شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتى- نىڭ ئەزاسى، تۇرپان ۋىلايەتلىك يازغۇ- چىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، پىچان ناھىيەلىك 1-ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇ- قۇچسى، يازغۇچى ئېلى ھېمىت 16- ئايدىن 13-مايغىچە بېيجىڭدىكى لۇشۈن ئەدەبىيات ئىنستىتۇتىنىڭ 17- قارارلىق ئاز سانلىق مىللەت يازغۇچىلە- رى ئىجادىيەت كۆرسىدا ئوقۇدى.

8. شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتە- نىڭ ئەزاسى، تۇرپان ۋىلايەتلىك يازغۇ- چىلار جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي ھەيئىتى، پىچان ناھىيەلىك مائارىپ ئىدارىسىنىڭ كادىرى، يازغۇچى پەرھات كازىم 5- مايدىن 31- مايغىچە شىنجاڭ يازغۇچىلىرىنىڭ 4-نۆۋەتلىك شائىخەي ئىجادىيەت يېزىقچىلىق كۇرسىدا ئوقۇدى.

9. يازغۇچى پەرھات كازىم تۇزگەن «ئادىمشەكىنىڭ بىرىمەن»، «ئاق تېرەك»، «كۆك تېرەك» ناملىق ئىككى كىتاب، شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن «چىمەن دوپپا ئۇيغۇر خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى مىراسلىرى» مەجمۇئە- سىنىڭ 1- ۋە 2- كىتابلىرى بولۇپ نەشر قىلىندى. بۇ توپلاملار كۆپ ئىزدىنىش ۋە تەتقىق قىلىش ئاساسىدا تۇزۇلگەن بولۇپ، ھازىرغىچە نەشر قىلىنغان ئۇيغۇر بالىلار قوشاقلىرى ئىچىدە نىسبە- تەن سىستېمىلىق رەتلەنگەن دېيىشكە بولىدۇ. ئىككى كىتابتا جەمئىي 220 بالىلار قوشقى كىرگۈزۈلگەن.

10. 23-ماي كۈنى مەملىكەتلىك ئەدەبىيات- سەنئەت پىدائىيلىرى مۇلازە- مەت كۈنى، بۇ كۈننىڭ باش تېمىسى «ئەدەبىيات- ئەل ئارىسىدا» بولۇپ، بۇ مۇناسىۋەت بىلەن تۇرپان ۋىلايەتلىك ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسگە قاراشلىق ھەرقايسى جەمئىيەتلەرنىڭ پە- دائىي ئەزالىرى تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ ئەڭ چېتىگە جايلاشقان پىچان ناھىيە دېغار يېزىسىنىڭ دېغار مەكتىپىدە ئەدە- بىيات- سەنئەتنى تۇۋەنگە يەتكۈزۈش پا- ئالىيىتى ئېلىپ باردى. پائالىيەتكە تۇرپان ۋىلايەتلىك ئەدەبىيات- سەنئەت چىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى ما تىڭباۋ، مۇئاۋىن رەئىسى ئۆمەرجان سىدىق ۋە 20 گە يېقىن ئەدەبىيات- سەنئەت پىدائىي- سى، 200 گە يېقىن دېھقان ئامما، ئوقۇتۇ- قۇچى، ئوقۇغۇچىلار قاتناشتى. پائالىيەت- تە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا كىتاب، ھۆسنىخەت سوۋغا قىلىندى، نەق مەيداندا رەسىم سىزىش، ھۆسنىخەت يېزىش ما- ھارىتى كۆرسىتىلدى. شېئىر، نەسرىلەر دىكلاماتسىيە قىلىنىپ، نادىر سەنئەت نو- مۇرلىرى ئورۇندالدى. ئەڭ چەتتىكى قۇملۇق باغرىغا جايلاشقان، مەدەنىيەت تەشنالىقىدا چاڭقاپ تۇرغان ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ۋە ئامما بۇ پائالىيەتتىن زور مەنىۋي زوق ئالدى ۋە تۇرپان ۋد- لايەتلىك ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىر- لەشمىسگە تەشەككۈرىنى بىلدۈردى.

11. پىچان 110 كىلومېتىر قۇملۇق تىرا- سىفور ماتور پونكتىنىڭ خادىمى،

ئەۋلاد گورۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
تۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار نامبىرى

تۇرپان ئۇزۇمى پىشتى

(نەسر)

سىدىق ئابدۇراخمان

تۇرپان سىرلىق ھەم ئۇزاق قەدىمىي تارىخقا ئىگە گۈزەل ماكان! قوينى بەھىساب مۆجىزاتلارغا تولغان كارىز، ئىدىقۇت ھەمدە يارغول قەدىمكي شەھەرلىرى مەملىكىتىمىز ھەم دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلاردىن كەلگەن سياھەتچىلەرنىڭ ئەقلىنى لال قىلىپ كەلمەكتە. مانا بۇ بىزنىڭ سۈيۈملۈك ماكانىمىز ـ گۈزەل تۇرپان.

بۈيلۇق رېئايەتلەردىكى جەننەتتى ئەسلىتىدىغان ئارامبەخش مەنزىلگاھ، خۇددى پىشىللىق پەرىشتىسى ئۆزقولى بىلەن بىنا قىلغاندەكلا بىر كۆرۈش بىلەن ئىنسان قەلبىنى ھاياجانغا سالىدۇ. ئاۋغۇستتا تۇرپان ئۇزۇمى پىشىپ مەي بولىدۇ، ھەرخىل، ھەرياڭزا ئۈزۈملەر شاھ سەنەمنىڭ بوينىغا ئاسقان مارجانىنى ئەسلىتىدۇ. ئەنە شۇ بېشىل مەرۋايىتلار ياۋروپا، ئامېرىكا، ئاسىيا قىتئەلىرىدىكى داڭلىق سودا سارايلاردىن ئورۇن ئالماقتا. تۇرپان ئۇزۇمى دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئەزىزلەنمەكتە! ئەنە، مۇڭلۇق ساتار كۆيگە تەڭكەش قىلىنىپ ئېيتىلۋاتقان تۇرپان مۇقامى سياھەتچىلەرنىڭ يۈرەك تارلىرىنى چەكمەكتە.

(ئاپتور پىچان ناھىيەسى دىغار يېزا كارىزكۆل كەنتىدە)

تىدىغان كىشمىشلەر، ياپراقلار ئارسىدا گويا مەرۋايىتەك چاقنايدىغان قىزىل سايۇلارمۇ پىشىدۇ، تەمى شۇنچىلىك شېرىن، شۇنچىلىك لەزىز!

تۇرپان ئۇزۇمى پىشتى، قىشنى قىش دېمەي، يازنى ياز دېمەي تەر تۆكىدىغانلارنىڭ ئەجرىنى مېھنەتنىڭ مېۋىسى بولغان ئۇزۇم پىشتى. ئەينى دەۋرلەردە كولدۇرما ئاسقان تۆگىلەر بىلەن يىپەك يولى ئارقىلىق دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا توشۇلغان بولسا، ھازىر يەشىك، يەشكىلەرگە قاچىلىنىپ، گاھ ئايروپىلانلاردا، گاھ پويىزلاردا دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا توشۇلماقتا. چۈنجە ـ دۇنياۋي مۆجىزىلىك بىر قۇرۇلۇش. مەي بولۇپ پىشقان ئۇزۇملەرنى چۈنجىگە ئېسىپلا قويسا ئىسمى ـ جىسمىغا لايىق بېشىل مەرۋايىتقا ئايلىنىدۇ. ئەنە شۇ بېشىل مەرۋايىتلار ياۋروپا، ئامېرىكا، ئاسىيا قىتئەلىرىدىكى داڭلىق سودا سارايلاردىن ئورۇن ئالماقتا. تۇرپان ئۇزۇمى دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئەزىزلەنمەكتە! ئەنە، مۇڭلۇق ساتار كۆيگە تەڭكەش قىلىنىپ ئېيتىلۋاتقان تۇرپان مۇقامى سياھەتچىلەرنىڭ يۈرەك تارلىرىنى چەكمەكتە.

(ئاپتور پىچان ناھىيەسى دىغار يېزا كارىزكۆل كەنتىدە)

ئىككى شېئىر

سەلىمە يۈسۈپ

قايتا ئۇچرىشىش

يۈرەكتىكى قېتىغا كۆمۈلۈپ قالساڭ،
ئۇنۇتتى، ئۇنۇتتۇم دەپتىمەن سېنى.
يىل ئوتۇپ، ئاي ئوتۇپ ئۇچرىشىپ قايتا،
يېلىنجاپ كەتتىغۇ سۆيگۈ يالقۇنى.

ئوتۇنۇش ئاسانمۇ تونجى سۆيگۈنى؟
لەۋلىرىڭ تىترەيدۇ كۆزلىرىڭدە ياش.
بىر تالاي ھەسرەتكە قىلدى مۇپتىلا،
ئورۇنسىز رەنجىتىش، بىھۇدە قېيداش.

تېڭىرقاش ئىچىدە قالتىس قارىچوقۇم،
تىكىلدىڭ سەنمۇ ھەم كۆزۈمگە ئۇزاق.
بىرقەدەم ئالالماي تۇرىمىز جىمجىت،
ئەزگۈ ھېس ـ تۇيغۇلار چىرماشتى، بىراق.

كەل، بىللە يوقلايلى كونا جايلارنى،
قالغاندۇ ئۇ يەردە، بەلكىم ئىزىمىز.
سېغىنىپ قالغاندۇ، بەلكىم بىزنىمۇ،
تال بارماق ئاستىغا تەرگەن بېدىمىز.

كەل بىللە ياڭرىسۇن ۋىسال كۈيىمىز،
خۇشاللىق ئىلكىدە بولايلى مەستخۇش.
كەل، ھېنىڭ سۆيگىنىم، يېنىمغا كەلگىن،
بەختتۇ پەيتىدە قايتا ئۇچرىشىش.

ئانىلارغا مەدھىيە

ئانا دېگەن تۆرەلگەنمۇ سەۋرىدىن؟
قورقمايدىكەن قاچىلايدىكەن جەبرىدىن.
بالىلارغا بېرىپ ئاشقان مېھرىنى،
كۆرىدىكەنمىز نەۋرە بىلەن ئەۋرىدىن.

ئانا باغرى بېرەر جەننەت ھۆزۈرى،
ئانا پەرزەنت ئېتىخارى، غۇرۇرى.
ئانا ـ باغۋەن، ئانا ـ ئۇستاز جاپاكەش،
ئانىلارسىز ھاياتلىقنىڭ نە رولى.

ئانا ـ قۇياش، جاھانىنىڭ نۇر ـ زىياسى،
ئانا قەلبى چىن سۆيگۈنىڭ دەريالىسى.
ئانىلارنىڭ پاك مېھرىدىن سۇ ئىچىپ،
گۈللەپ ياشنار كائىناتنىڭ گىياھى.

ئانا يۇرگەن چۆللەرمۇ گۈل ـ گۈلستان،
ئانىسىزغا پۈتكۈل جاھان زېمستان.
داۋام ئېتەر ئانا بىلەن ھاياتلىق،
شۇڭا، ئانا بەكمۇ ئۇلۇغ بىر ئىنسان.

(ئاپتور پىچان ناھىيەسى لەمجەن بازار سوقۇشھەر كەنتىدە، دېھقان)

ئايال

تۇردىگۈل ئېلى

ئايال بىلەن كۆكلەيدۇ ئالەم،
ئايال بىلەن گۈللەيدۇ ماكان.
ئايال تۇغقار ئەك يېگى ئىمكان،
چۈنكى، ئايال بۈيۈك بىر ئىنسان.

ئايال ئۆزى سۇغۇق تۇنلەردە،
يۈرەكلەرگە يېقىلغان گۈلخان.
تامچە ـ تامچە ئاققان تەرىدىن،
ياسلىدۇ مىڭلارچە ئوكيان.

ئايال بىلەن كۆكۈللەر ئاسمان،
ئايال بىلەن بارچىمىز مېھمان.
ئايال بىلەن پەرزەنت شادىمان،
ياشار ئايال مەڭگۈ قۇتسىمان.

ئايال بىلەن ئائىلە جەننەت،
ئايال بىلەن كۇلدۇ مېھنەت.
ئايال بىلەن تاپىمىز بەركەت،
چۈنكى، ئايال بىباھا ئىنسان.

(ئاپتور تۇقسۇن ناھىيەسى شا يېزا گۈڭشاك كەنتىدە)

(بېشى 110 ـ بەتتە)

تۇرپان ۋىلايەتلىك تەرجىمانلار جەمىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئەركىن ئىسھاق ئوغۇزخان تەرجىمە قىلغان رۇسىيىلىك يازغۇچى ئالېكسېي تولستويىنىڭ «ئالتۇن ئاچقۇچ» ناملىق بالىلار رومانى يېقىندا شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت ـ فوتو سۈرەت نەشرىياتى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ـ سىن نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنىپ بازارغا سېلىندى.

12. 27 ـ ، 28 ـ ماي كۈنلىرى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات ـ سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى «تارىم» ژۇرنىلى نەشرىياتى 2015 ـ يىللىق ئاپتورلار سۆھبەت يىغىنى ۋە «تارىم» مۇشائىرىسى پائالىيىتى ئۆتكۈزدى. پائالىيەتكە شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىردىن 100 دىن ئارتۇق يازغۇچى، شائىر، ئەدەبىي قاتناشتى. پائالىيەتتە «مۇنەۋۋەر ئاپتور»، «مۇنەۋۋەر مۇھەررىر»لەر مۇكاپاتلاندى، «دەۋر مەلۇدىيەسىنى ياڭرىتىش» باش تېما قىلىنغان سۆھبەت، مۇھاكىمە، مۇنازىرىلەر ئېلىپ بېرىلدى. ئۇلانبايدىكى «شېرىنبۇلاق» ئارامگاھىدا مۇشائىرە پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى. پائالىيەت شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىردىكى قەلەم كەشلەرنىڭ ياخشى ئۈچرىشىش، پىكىر ئالماشتۇرۇش سورۇنى بولدى. كۆپچىلىك بىردەك «تارىم» ژۇرنىلى نەشرىياتىنىڭ ئەدەبىيات پائالىيەتلىرىنى تەشكىللەش، ئاپتورلارنى تەربىيەلەش جەھەتتە ئۈنۈملۈك رولىغا، ئاكتىپچانلىقىغا يۇقىرى باھا بېرىشتى. پائالىيەتكە تۇرپان قەلەمكەشلىرىدىن ئۆمەرجان سىدىق، تۇرغۇن جالالدىن، مەمتىمىن ئابدۇقېيۇملار قاتناشتى.

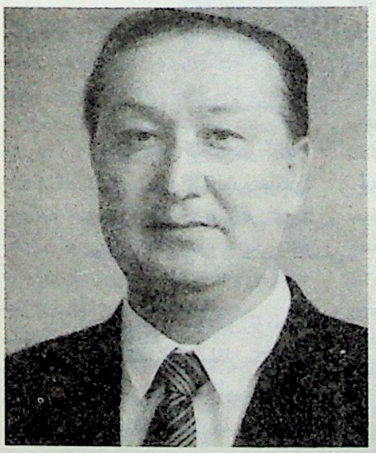
13. جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، ئەدىپ ئۆمەرجان سىدىقنىڭ «ئىنسان زىننىتى» ناملىق قوش تىللىق كىتابى شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى، شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى. بۇ ئاپتورنىڭ بىرقانچە يىللىق ئىزدىنىشىنىڭ مەھسۇلى بولۇپ، «قانداق قىلغاندا چىن ئىنسان بولغىلى بولىدۇ» دېگەن تېمىنى چۆرىدەپ مۇلاھىزە يۈرگۈزۈلگەن، «ئەخلاق ئىنسان سۈپىتىنىڭ ئاساسى» دېگەن قاراش ئاساسىدا ھەر بىر كىشى بىلىشكە تېگىشلىك بىلىملەرنى يەتكۈزۈلگەن. كىتاب قۇرۇق نەزەرىيە دىن خالىي، ئەمەلىي، تۇرمۇشقا يېقىن، قوللىنىشچان بولۇپ، پەرزەنت تەربىيەسى، ئىنسان كامىللىقى، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىزدىنىش، ئۆگىنىشىدىكى مۇھىم دەرسلىك، ھەر بىر ئائىلىدە بولۇشقا تېگىشلىك مەنىۋي قوللانما دېيىشكە بولىدۇ. خەنزۇ تىلىدا ئوقۇتۇلغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ تەربىيەسى ۋە «قوش تىللىق ئوقۇتۇش»نىڭ ئېھتىياجىدىن ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە قوش تىللىق قىلىپ ئىشلەنگەن، بىر قىسىم نادىر سىزما ۋە فوتو سۈرەتلەر كىرگۈزۈلۈپ، پۈتۈنلەي رەڭلىك لايىھەلىنىپ، يۇقىرى ئۆلچەمدە، سۈپەتلىك نەشر قىلىنغان. ئاپتورنىڭ ئىلگىرى ھەرخىل ژانىردىكى 12 كىتابى نەشر قىلىنغان.

ئۆز خەۋىرىمىز

ئىككى زات قەلبىمنزدە مەڭگۈ ھايات

پىشقەدەم مائارىپچى، كۆزگە كۆرۈنگەن زىيالىي غېنى مەينەم 2015-يىلى 3-ئاينىڭ 2-كۈنى كېسەل سەۋەبى بىلەن 65 يېشىدا تۇرپاندا ئالەمدىن ئۆتتى. مەرھۇم غېنى مەينەم 1950-يىلى 7-ئايدا تۇرپان شەھرى يار يېزىسىنىڭ لۇزۇن كەنتىدە تۇغۇلغان، 1967-يىلى خىزمەتكە قاتناشقان. دەسلەپتە مائارىپ سىستېمىسىدا خىزمەت قىلغان، كېيىن تۇرپان شەھەرلىك سىياسىي كېڭەش، شەھەرلىك پارتكوم، تۇرپان ۋىلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمەت كومىتېتى، شىنجاڭ رادىيو-تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتى تۇرپان شۆبە مەكتىپى، تۇرپان ۋىلايەتلىك كەسپىي تېخنىكا مائارىپ تەربىيەلەش مەركىزى قاتارلىق ئورۇنلاردا رەھبەرلىك خىزمىتىنى ئۆتىگەن. 2010-يىلى ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە مائارىپ مۇپەتتىش ئىشخانىسىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك مۇپەتتىشى ۋەزىپىسى بىلەن پېنسىيەگە چىققان. مەرھۇم «تۇرپان (شەھەر)تارىخ ماتېرىياللىرى» نىڭ 1-، 2-قىسىملىرىنى تۈزۈش، تەھرىرلەش، نەشر قىلدۇرۇش ئىشلىرىنى بۇاستە قول سېلىپ ئىشلەپ، كەلگۈسى ئەۋلادلارنىڭ يۇرتىمىز تارىخىنى يەنمۇ ياخشى چۈشىنىشى ئۈچۈن ئەبەدىي مىراس قالدۇرغان. ئۇنىڭدىن باشقا سىياسىي نەزەرىيە، مەدەنىيەت، تارىخقا ئائىت كۆپلىگەن ماقالىلەرنى ئېلان قىلىپ، ئەھمىيەتلىك پائالىيەتلەرنى تەشكىللەپ جەمئىيەتنە ياخشى تەسىر قوزغىغان. مەرھۇم ھاياتىدا ئوچۇق-يورۇق، ئاددىي-سادىدا، كىچىك پېئىل، كەڭ قورساق، سەممىي بولۇپ، خىزمەتنى ئەستايىدىل، ئۇنۇملۇك ئىشلىگەن. تۇرپان مائارىپىنى چوڭقۇر تەتقىق قىلىپ، ئوت يۈرتى مائارىپى ئۈچۈن، شۇنداقلا مەدەنىيەت، فولكلور تەتقىقاتى ئۈچۈن ئۆچمەس تۆھپە قوشقان ئىدى. مەرھۇمنىڭ روھى مەڭگۈ ھايات!

تۆھپىكار مائارىپچى، مەرپىەتپەرۋەر زىيالىي غۇپۇر رىشىت 2015-يىلى 4-ئاينىڭ 2-كۈنى كېسەل سەۋەبى بىلەن 63 يېشىدا ئۇرۇمچىدە تۈيۇقسىز ئالەمدىن ئۆتتى. غوپۇر رىشىت 1952-يىلى 11-ئايدا تۇرپان شەھرىنىڭ سىڭگىم يېزا مۇرتۇق كەنتىدە تۇغۇلغان. 1973-يىلى 9-ئايدىن 1977-يىلى 7-ئايغىچە لەنجۇ ئۇنىۋېرسىتېتى خىمىيە فاكولتېتىدا ئوقۇغان. 1977-يىلى 9-ئايدىن 1987-يىلى 1-ئايغىچە شىنجاڭ رەڭلىك مېتال ئالتۇن تەتقىقات ئورنىدا (ئىنژىنىر ئۇنۋانى ئالغان)، 1987-يىلى 1-ئايدىن 1995-يىلى 6-ئايغىچە شىنجاڭ رەڭلىك مېتال ئالتۇن سانائەت مەكتىپىدە (مۇئاۋىن مۇدىر، مۇئاۋىن سېكرېتار بولغان، ئالىي لېكتور ئۇنۋانى ئالغان)، 1995-يىلى 6-ئايدىن 2001-يىلى 3-ئايغىچە شىنجاڭ رەڭلىك مېتال (ئالتۇن ئىدارىسى) سانائەت گۇرۇھى مائارىپ-تەشۋىقات باشقارمىسىدا (ئالىي سىياسىي خىزمەتچى ئۇنۋانى ئالغان) ئىشلىگەن. 2001-يىلى 3-ئايدىن 2012-يىلى 3-ئايغىچە شىنجاڭ ئىسلام دىنى ئىنستىتۇتىدا مۇئاۋىن مۇدىر، سېكرېتار بولۇپ ئىشلەپ، پېنسىيەگە چىققان (مۇئاۋىن نازىر دەرىجىلىك). خىزمەت بىلەن تەتقىقات ۋە يېزىقچىلىقنى بىرلەشتۈرۈپ ھەرخىل مەتبۇئاتلاردا نەچچە يۈز پارچىگە يېقىن ماقالە ئېلان قىلغان. بۇنىڭ ئىچىدە «شىنجاڭ ئالتۇنچىلىقى» ناملىق ماقالىسى 1986-يىلى پەننى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. 2010-يىلى «شاد-خۇراملىقمۇ بىر خىل ئىقتىدار» ناملىق كىتابى شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنغان. شىنجاڭ رەڭلىك مېتال ئالتۇن سانائەت مەكتىپى، شىنجاڭ ئىسلام دىنى ئىنستىتۇتى قاتارلىق مەكتەپلەردە ئىشلەۋاتقان مەزگىللەردە تۇرپانلىق ئوقۇغۇچىلارنى ئوقۇتۇش ئىشلىرىغا زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، بىر تۈركۈم ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ يېتىشىپ چىقىشىغا تۆھپە قوشقان، ھەققىي يۈرت پەرزەنتلىك روھىنى نامايان قىلغان. مەرھۇم ھايات ۋاقتىدا، ئاقكۆڭۈل، سەممىي، قىزغىن، ئوچۇق-يورۇق پەزىلەت ئېگىسى بولۇپ، باشقىلارغا جان-دىلى بىلەن ياردەم بېرىدىغان، ئىجتىمائىي پائالىيەتلەرنى ئاكتىپلىق بىلەن تەشكىللەيدىغان، ئۆزلۈكسىز ئىزدىنىدىغان، ئۆگىنىدىغان روھى بىلەن زور ھۆرمەتكە ئېرىشكەن ئىدى. مەرھۇمنىڭ روھى مەڭگۈ ھايات!